

Příběhy našich sousedů

„Život je krásnej. Jsem životní optimista, mám ze života obrovskou radost.“

Ladislav Vilímek

natáčení vzpomínek pana Vilímka

Zpracovaly: Eva Kremláčková, Tereza Veselá, Klára Zámková, Gábina Vítková

Pedagogický koordinátor: Mgr. Tomáš Koutný

Škola: Základní škola Jihlava, Křížová 33, příspěvková organizace

Dne 16. října 2018 jsme se v rámci projektu Příběhy našich sousedů setkali s panem Ladislavem Vilímkem.

natáčení vzpomínek pana Vilímka v jeho domě na Rounku u Jihlavy

Ladislav Vilímek, archivář, badatel a historik, se narodil dne 29. května 1940 v Brtnici u Jihlavy. Matka pocházela z Brna a byla dcerou stavitele Josefa Jandy. Otec pocházel z Černovic u Tábora a byl synem tamního řezníka a uzenáře. Bratr Jiří se narodil v roce 1944.

narození pana Vilímka

Protektorátní dětství prožil pan Vilímek v Jihlavě v Židovské ulici číslo 23, v malém přízemním domku ve dvoře. O tom, v jak nuzných podmínkách strávil dětství, svědčí jeho vzpomínky.

„V tom domku, kde nebyla ani voda a uvnitř ani záchod, tak tam jsme bydleli. Na záchod se chodilo do dřevěné latríny na dvůr, koupali jsme se v dřevěných neckách. Pro vodu se muselo chodit do hlavního baráku do přízemí. Potom se ohřívala doma na kamnech.“

podoba domu z roku 1962, za Protektorátu ulice Hans Sachsgasse

Za protektorátu chodil pan Vilímek jenom v doprovodu rodičů, ať už po nákupu nebo do parku na pískoviště. Doba byla velice vážná a české děti se na ulicích příliš nezdržovaly, natož aby se toulaly po městě. Většinu času trávil pan Vilímek doma nebo na malém dvorečku s několika českými dětmi, bydlícími v hlavním domě.

na dvorku H. Sachsgasse v r. 1942

v Brtnici u babičky s rodiči v r. 1942

„Za protektorátu nebylo dobré vycházet někam ven. Jako děti jsme vůbec nemohly samy chodit, to bylo velice nebezpečné, někteří jihlavští Němci byli velice agresivní.“

Ve čtyřicátém čtvrtém roce se narodil bratr Jirka.

Otec pana Vilímka pracoval během protektorátu v německé firmě Lineol Werke, která zabrala jihlavskou továrnu Humanic. V této továrně se během války vyráběly nejen krásné hračky pro děti, ale také součástky pro rakety V1 a V2. Zbrojní výroba probíhala ve většině jihlavských továren. Velké množství těchto hraček měl doma i pan Vilímek. Hodně se jich rozbilo, ale ty zachovalé předal do jihlavského muzea.

firma Lineol Werke v továrně Humanic

„Jihlava bombardována nebyla. Na obloze byla spojenecká letadla. Létala přes Jihlavu bombardovat na Vídeň. Byly to stovky letadel.“

Některé zážitky byly opravdu dramatické, především ty z doby krátce po osvobození města.

„U hřbitova byly odstřelené dva sovětské tanky. Já jsem byl jedním z těch, kteří tam šli, ještě když se z těch tanků kouřilo. Dokonce jsem tam viděl ohořelé zbytky vojáka.“

odstřelený sovětský tank u hřbitova v r. 1945

V závěru roku 1945 se rodina Vilímkových přestěhovala do domu v tehdejší Malinovského ulici číslo 20, dnes Znojemská ulice, do pěkného bytu v prvním poschodí, odkud právě odcházeli tamní němečtí obyvatelé do internačního tábora ve Starých Horách. V této době docházelo k odsunu většiny Němců z Jihlavy, často velmi smutnému, a tak takové okamžiky setkání bývaly velice zvláštní. Zatímco Vilímkova rodina se chystala ke vstupu do nového domova, zdejší německá rodina svůj dům mlčky a navždy opouštěla. Míjeli se před domem, a pan Vilímek má tuto scénu stále před očima...

„Chlapečku, k té babičce moc blízko nechod', ona se bojí. Má v ruce takový kornoutek a v tom má pepř. Kdyby se lekla a hodila ti ten pepř do obličeje...“

V poválečné Komenského škole ve Fibichově ulici, kam pan Vilímek nastoupil do první třídy, byla část žáků z německých rodin, které tady z nějakých vážných důvodů pobývaly v dnešní Havířské ulici. O přestávkách panovaly mezi oběma tábory občasné neshody. Jedni nadávali německy a druzí jim to česky opláceli, jindy to bylo opačně. Vše se urovnalo při odpoledních utkáních v kopané za školou. Tady se na národnost nehledělo, tady se hrálo na góly.

V tehdejší škole panoval přísný řád a tělesné tresty byly na denním pořádku. Od toho dnešního se tehdejší školství značně odlišovalo. Především užíváním fyzických trestů. Pohlavky, tahání za vlasy a za uši a zvláště bambusová rákoska, to vše číhalo na sebemenší žákovo provinění. Klečelo se i na pytlíku s hrachem ve sborovně nebo na stupínku ve třídě. Efekt tato opatření však měla značný, především na udržení kázně a pořádku ve třídách.

Komenského škola ve Fibichově ulici, Ladislav Vilímek klečí zcela vlevo

„Dostal jsem ránu přes ruku, někdy, když jsem se hodně pohnul, dostal jsem dvě rány.“

„Byli jsme fackovaní, dostali jsme výprask na zadek, taky jsme klečeli na stupínku, to už dnes není.“

Přísná výchova napomohla tomu, že dospěl kultivovaný člověk.

Krátce po válce v roce 1946 Jihlavou projížděl pan prezident Beneš s manželkou, kterého všichni vítali na náměstí. Vilímkovi pak dvakrát navštívili se zájezdem hrob pana prezidenta u jeho vily v Sezimově Ústí, kde bývalo vždy hodně lidí a voněly tam konvalinky, které měl pan prezident tak rád. Rozkřiklo se, že kdo bude mít tři návštěvy, bude mít co do činění s STB. Každá návštěva tam byla před vstupem legitimována a zapsána. Tak tam už potřetí nejeli.

„Dole na náměstí jsme stáli, pan prezident přijel, moje spolužačka Lída Novotná se uklonila, paní prezidentové předala kytici a zarecitovala básničku.“

prezident E. Beneš v Jihlavě v r. 1946

Po únoru 1948 se k moci dostali komunisté. Z Vilímkovy rodiny však nikdo do KSČ nevstoupil, což rodině dělalo problémy. Navíc pan Vilímek přišel násilně o živnost a celá zařízená dílna na opravu elektromotorů byla znárodněna. Pan Ladislav Vilímek junior nastoupil po měšťance na průmyslovou školu v Heleníně, přestože chtěl dělat něco úplně jiného, chtěl se stát malířem a malovat obrazy. V té době existovali domovní a uliční důvěrníci a ve všech podnicích a institucích bylo kádrové a zvláštní oddělení, kde o každé osobě byl veden tzv. kádrový materiál. Soupisy, jak se kdo chová ve svém bydlišti a na pracovišti. Výhrůžky režimu prostřednictvím uličních důvěrníků byly na denním pořádku, hrozné posudky, odsuzování apod.

„Najednou z ničeho nic bouchání na dveře, jsme otevřeli dveře, tam stál domovní důvěrník a říká – nemáte za oknem vlajky. Otec říká, no, tak máme tam ale květiny. To se nedá nic dělat, tak tam musíte dát vlajky. Tak jsme tam dali dvě československý vlajky. Druhý den bylo bouchání – jak to že tam máte dvě československý vlajky, musíte mít jednu sovětskou a jednu českou. To už otec potom vypěnil a říkal, nezlobte se, já tady toto dělat nebudu, já jsem Čech, budu dávat český vlajky.“

Byly problémy v zaměstnání a problémy s umístěním dětí do škol. Až do roku 1989 rodina Vilímkových nevyjela nikam do zahraničí. Doklady o výhrůžkách jsou uloženy

v jihlavském archivu, kde pan Vilímek pracoval. Pod teroristickou taktovkou komunistů trpělo mnoho lidí.

„Pane Vilímek, připravte se, že vaše děti se nikam na školy nedostanou, půjdou do výroby, neplníte základní povinnosti, nemáte rád lidově demokratické zřízení.“

V červnu roku 1953 přišli obyvatelé Československa o své úspory, často celoživotní. Měnovou reformu komunisté tajně připravovali se svými sovětskými poradci již od podzimu 1952. O přípravách věděl jen úzký okruh vyvolených, lidé to však tušili. Řada jihlavských funkcionářů hodně nakupovala, což lidem neušlo. Den před reformou Vilímkova rodina utratila vše, co se ještě dalo, za cukrovinky v kiosku u kina Dukla, který už dnes nestojí. Poslední dvě stokoruny s vyobrazením Masaryka a Hradčan chtěl utratit pan Vilímek za bonbóny. Jedna stokoruna náhodou zůstala v kapse bundy, a byla objevena až po vyprání bundy, kdy byla pomačkaná a neplatila. Bohužel se ztratila při stěhování. Druhý den už se hotovost do 300 Kčs na osobu měnila v poměru jedna nová koruna za pět starých, u vyšších částek byl poměr jedna ku padesáti.

„Vědělo se, že něco bude. Všichni večer chodili tajně nakupovat. Kupovali kde co, kožichy, koberce, nábytek, ...“

„Já jsem ty peníze utratil za cukrovinky.“

Jako mladý chlapec dělal pan Vilímek ministranta u Minoritů, kde se setkával s mnoha zajímavými lidmi. Jedním z nich byl akademický sochař a člen odbojové skupiny Karla Veselého, Jaroslav Šlezinger. První setkání s tímto umělcem zařídila teta pana Vilímka, která byla spolužačkou pana Šlezingera. Druhé setkání bylo dojemné a smutné a odehrálo se přímo v minoritském kostele. Následující den byl pan Šlezinger zatčen STB. Pan Jaroslav Šlezinger, tvůrce sousoší Zaváté šlépěje, věnovaného obětem druhé světové války, byl v komunisty vykonstruovaném procesu obviněn z velezrady, souzen v politickém procesu „Veselý, Rod a Tuček,“ a odsouzen k trestu odnětí svobody na 25 let, konfiskaci majetku a ke ztrátě občanských práv. Zemřel v roce 1955 ve vězeňské nemocnici ve Vykmánově. Jeden z mnoha kvalitních a čestných lidí, které utýral komunistický zločinný režim.

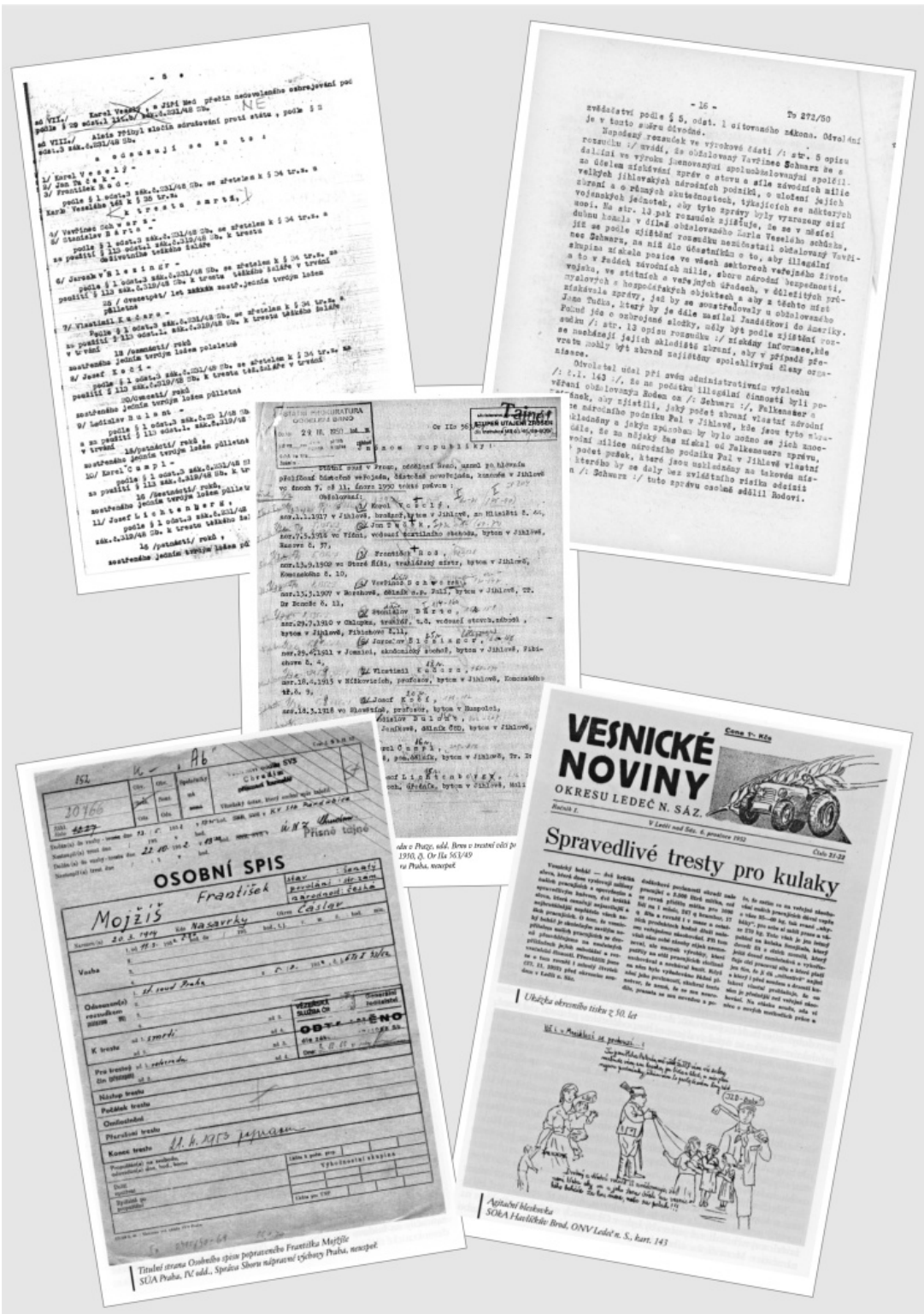

tým u sousosí Zavaté šlépěje na centrálním hřbitově v Jihlavě

„Přišel kostelník a říká, prosím tě pěkně, běž zavřít hlavní vrata, budeme mít návštěvu, ale bude to tajná návštěva, nesmíte o tom nikde mluvit, přijde někdo, koho vidíte možná naposled, protože půjde do kriminálu.“

hrob Jana Tučka na ústředním hřbitově v Jihlavě

politické procesy v 50. letech

Pan kostelník Středa mluvil o návštěvě pana Šlezingera, který přinesl větší balík se sochou sv. Václava. Jeho přáním bylo, umístit tuto sochu v kostele na památku. Ta socha tam stojí dodnes, na stěně kaple s Jezulátkem. Panu Vilímkovi se tenkrát velmi líbilo i druhé setkání.

socha sv. Václava od J. Šlezingera v kostele Matky Boží

„S panem Šlezingerem jsem se potkal, když tesal sochu před gymnáziem, sochu prezidenta Masaryka. Moje teta byla spolužačkou pana Šlezingera. Jednou jsme šli na návštěvu k tetě, a najednou říká, pojd' se podívat, je tady Šlezinger, je to můj spolužák. Tak jsme otevřeli takový plátno, co tam bylo kolem dokola, a on nás tam přivítal. Zrovna tesal žíly na prstech ruky prezidenta Masaryka, tak jsem na něj koukal, jak to tím kladívečkem dělá.“

Přes všechny problémy se rodina každý večer scházela, všichni si povídali, poslouchali rádio a pouštěli si gramofonové desky s hudbou a povídáním. Jezdili na výlety po hradech a zámcích vlakem a autobusy, protože vlastní auto neměli. I tak si v této tragické a smutné době vytvořila rodina laskavé a klidné zázemí, v němž se všichni členové rodiny cítili bezpečně.

Komunisté však zasáhli do života i dalších členů rodiny pana Vilímka.

Jeden ze strýců, zednický mistr Vlastimil, byl odsouzen na jeden rok za údajné rozkrádání národního majetku na stavbě JZD v Rančívově.

„Jeden z mých strejdů jednou taky stavěl zemědělské objekty v Rančířově tady u Jihlavy, já jsem tam dokonce jezdil na kole o prázdninách na brigádu. Ke strejčkovi jednou přišli tajní, a u něj v Jihlavě na zahrádce zjistili, že tam má opřené na zahradě u baráku

takové kovové okýnko, to okýnko že ukradl z Rančířova, a protože je to syn bývalého stavitele, rozkrádá majetek...tak šel na rok do kriminálu.“

Druhý strýc, stavitel Josef, byl donucen bydlet s celou rodinou na své chatě na Rokštejně. Odtud denně docházel na nádraží do Přimělkova a vlakem jezdil do práce do Jihlavy a zase zpět. Jeho dva synové denně docházeli pěšky z Rokštejna do Panské Lhoty do školy. V zimě, v létě, za deště a po zablácené polní cestě. A to nelze pominout chatovou hygienu a donášku vody ze studánky...

Bez poskvrny nezůstal ani tchán Eduard, také obdržel jeden rok vězení za rozkrádání. Když začaly v Jihlavě procesy a padaly tresty smrti, ty rodiny pan Vilímek znal. Až po roce 1989 poprvé mohl napsat do Jihlavských listů pravdu o procesech s lidmi, kteří byli popraveni na dvoře jihlavské soudní budovy.

„Dokonce vím, že v 89 roce jsem napsal první článek do jihlavských listů o procesu s lidmi, kteří tady byli popraveni na dvoře, kde je dnes Vysoká škola polytechnická Jihlava. Víím, že jsem šel po náměstí, zastavila mě nějaká paní, tiskla mi ruce a objímala mě proto, že jsem vůbec napsal tu pravdu, jak to bylo, a že její syn byl popravenej.“

žulový památník popravených u VŠPJ

tým u památníku popravených u VŠPJ

Lidé měli nervové problémy, objevovaly se i pokusy o sebevraždu. Doba nebyla dobrá, mnoho dobrých lidí se zhroutilo a vážně onemocnělo. V padesátých letech znal pan Vilímek plno obyvatel Jihlavy, které těžce postihl totalitní režim a byli pronásledováni a zavírání do žaláře.

V pátém dílu publikace *I domy umírají vstoj*, vzpomíná pan Vilímek na pana profesora jihlavského gymnázia, kterému dávali za vinu, že se chystal otrávit jednoho komunistického funkcionáře. Byl odsouzen na patnáct let a s podlomeným zdravím propuštěn. Výlohy jihlavských obchodů často sloužily ke zhanobení různých bývalých živnostníků, nepohodlných režimu.

„Dnes je v ulici Benešova drogerie, tam byla obrovská výloha a v té výloze byl takovej velikánskej papír a tam bylo napsáno – tohle všechno měl tenhle příživník, bývalej živnostník, všechno jsme u něj našli doma, teď tam byly zavěšený dva kožichy a pět pytlíků cukru, no zkrátka všelijaký proprietky. Ten člověk byl tímhle způsobem úplně zhanobenej, takže potom se nemohl ani ukázat na veřejnosti a to ho ještě potom čekal nějaký ten kriminál.“

V roce 1960 probíhala panu Vilímkovi vojenská služba ve vojenském útvaru VÚ1727, při které zažil vzpouru na tzv. palpostu u Prahy. Vojna byla v té době kvůli událostem kolem Berlína prodloužena o tři měsíce. Na vojnu byly povolány i zálohy. Schylovalo se k vážnému světovému konfliktu. Někteří vojáci ze Slovenska to nevydrželi a posilnění alkoholem, napadli velitelství roty. Kasárna byla bleskově obklíčena pohotovostním plukem, došlo

k výslechům, a označení aktéři byli okamžitě zatčeni a odvezeni. Za pár dnů byli všichni příslušníci roty dopraveni autobusy na proces na Pankrác, kde byli svědky mnohaletých trestů pro všechny vzbouřence.

„Já jsem zažil vzpouru v roce 60, kdy to naše ležení, ta naše kasárna byla obstoupená komandem s ostrými náboji, všichni jsme se museli postavit ke zdi, bylo nás tam asi 120, ruce pěkně na zed'. Důstojníci chodili a říkali, ten nás nemlátí, ten nás mlátil, vystupte, takže potom došlo k tomu, že během tří dnů byl proces na Pankráci. Všichni co byli označení, a oni to byli shodou okolností všechno Slováci, dostávali těžký žaláře, pač to byl výjimečný stav.“

Již na vojně se pan Vilímek dostal k psaní, především milostných básní. Současně byl okouzlen založením divadla Semafor v Praze, které jako voják navštěvoval. Po návratu z vojny pak tvořil pro školní divadelní skupiny, konkrétně pro pana učitele Střechovského a jeho žáky, kteří uspěli na celostátní soutěži v Kroměříži. Hudbu k písním pro hudební skupiny tvořil Rudolf Schwarz, který později emigroval do Švýcarska, kde žije dodnes. Pan Vilímek nakonec založil spolu s panem Ivanem Holubem divadlo Skoba při DK ROH. Skobu oba úspěšně provozovali od poloviny šedesátých let do roku 1969. Pan Vilímek i hrál a psal texty písní, povídek a dialogy, které pak musel dostávat ke schválení cenzor.

„Tak jsme vždycky před výstupem, před zahájením divadla, poslali děvče nebo hochu, ty ksichtíky cenzorů byly známý. Oni potom, než to začalo, než jsme spustili a vytáhli oponu, přiběhli a říkají, je tam cenzor, sedí vzadu, dávejte bacha, už neříkejte nic o politice, tak jsme jako mlčeli a vykládali jsme ty komunální záležitosti ...“

školní divadelní skupina p. uč. Střechovského v r. 1964

Krásnou dobu ukončila až okupace vojsky Varšavské smlouvy.

Poté pan Vilímek začal psát o historii okolních vesnic a nakonec o zbouraných jihlavských domech nebo o těch významných, stojících dodnes. Několikrát použil pseudonym Raun Ekstein, ovlivněný židovskou problematikou. V roce 1963 se narodil syn Michal a v roce 1968 nás přijela osvobodit vojska Varšavské smlouvy. Pan Vilímek se šel podívat na jejich příjezd do Jihlavy a v centru zažil zvláštní situaci.

„Před poštou se pohyboval jeden ruskej voják, byl špinavej, nemytej, zarostlej, vypadal jako šupák, málem si šlapal po kalhotech, kabát měl dlouhej dokonce snad až k botám, chodil tam s takovou flintou, netečně, sem, tam, sem, tam. Najednou slyším, že mi někdo klepe na rameno a on tam za mnou stál nějakej francouzskej redaktor. Ten mi naznačil, jestli bych mu dal jako ruku v bok, že teleobjektivem bude snímat Rusáky, co tam chodili. Dal jsem ruce v bok, dělal jsem hrdinu, a on to tou škvírkou fotil, fotil, fotil...“

okupace v Jihlavě v srpnu 1968

V době, kdy pan Vilímek pracoval v Osevě, napsal a vytiskl první časopis pro jihlavské ochránce přírody. První číslo má schované, druhé už nevyšlo. Výtisk nebyl angažovaný, tak se nelíbil. Přitom celé dílo bylo psáno na Kovolistech schválených a přísně evidovaných kádrovým oddělením podniku Oseva. Nelíbilo se však některým funkcionářům ochránců přírody.

„Dokonce jsem tady v Jihlavě založil první časopis, to číslo mám schované, když jsem to nakonec vydal, kontrolovali to kádrováci, pač jsem to dělal v podniku, kde jsem byl zaměstnaný, v Osevě. Kádrovej pracovník to kontroloval, aby tam nebylo něco protistátního, nakonec se sešel tehdejší výbor a prohlásil, že takhle se to nedá dělat, že tam není žádná politika, že to je takový divný a tak dále.“

V roce 1968 zasáhla rodinu pana Vilímka tragická událost – žena v porodnici potratila. Pan Vilímek vzpomíná na jeden z nejhorších dnů jeho života.

„Moje manželka mě vzbudila a povídá, mně je obrovsky zle, já říkám, co je a ona říká, že to bude asi předčasný porod. Já říkám, mamko, jsou dvě hodiny v noci, v ulicích stojí ruský tanky, chodí tady Rusáci, všude tma, co budeme dělat? Bouchal jsem na dveře v osmipodlažním paneláku U Pivovaru, prosím vás pěkně, kdo máte auto, pojed'te se mnou, manželka bude asi rodit. Až potom nějaký chlapík říká, tak pojed'te, že jste to vy, já jsem v pyžamu, tak jedeme. Já jsem odjížděl z bytu, zavíral jsem dveře a v pokojíku spal můj čtyřletý syn. Po cestě jsem mával bílou hadrou, dojeli jsme do špitálu. Ono to dopadlo tak, že ten porod byl předčasný, dítě tam leželo vedle mojí ženy. Já jsem přišel před nemocnici a ten šofér mi ujel. Ted' si představte, já jsem šel mezi těma tankama, v noci, seděli tam vojáci a pokuřovali, a já jsem si říkal, co budu dělat, když tam cvakne nějaký uzávěr, on bude střílet, co když mě zabije...“

protesty proti okupaci v Jihlavě v roce 1968

tým v okresním archivu v Jihlavě

Přes všechny dramatické události nikdy neměl pan Ladislav chuť emigrovat.

Revoluční rok 1989 byl pro pana Vilímka báječným rokem. V pětapadesáti letech, v roce 1995, mu PhDr. Karel Křesadlo, ředitel jihlavského okresního archivu, nabídl místo archiváře. Úspěšně se tomu začal věnovat a působil zde až do odchodu do důchodu v roce 2002. V archivu měl pan Vilímek mnohdy velice zajímavé návštěvy.

„Byl jsem v archivu, někdo zazvonil a přišel důstojník, oblečený v hodnosti plukovníka, a říká, vy ve mně vidíte cikána, že jo, já jsem řekl, no ano. Říkal, já jsem cikán a víte, proč k vám jdu? Já budu žádat o restituce. A já říkám, o co budete žádat? Znal jste paní cikánku Růžičkovou? Ano, psal jsem o ní. On říká, ona bydlela v Jamném. Víte o tom, že moje babička byla první cikánka, která putovala na udání gestapu rovnou do Osvětimi?“

Když odešel, napsal pan Vilímek článek o romském holocaustu na Jihlavsku.

Tento člověk bydlel v Praze a měl velmi dobré postavení u policie, dotáhl to daleko.

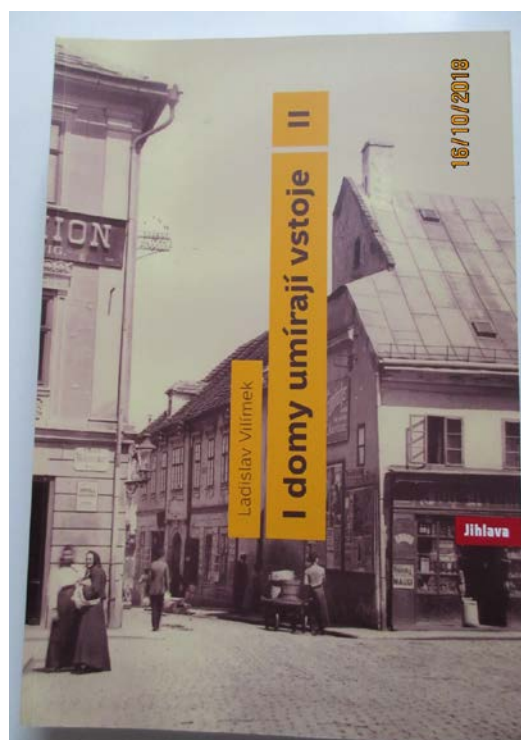
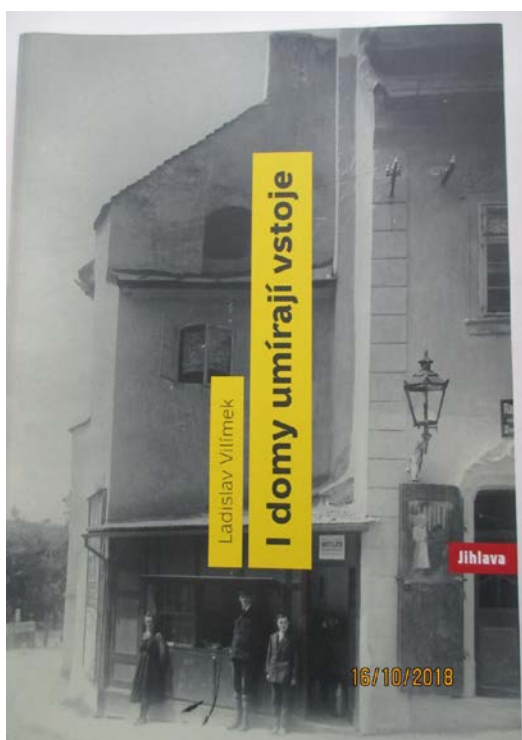
Do archivu chodili po revoluci také Židé a zajímali se o restituce. Pan Vilímek tak získal nové kontakty a dozvěděl se plno dalších zajímavých příběhů z jejich historie.

V Jihlavě se dříve totiž o Židy nikdo zvláště nezajímal a komunisté se holocaustu příliš nevěnovali.

Pan Vilímek vytvořil mnoho článků a drobných příspěvků do publikací o historii. Velice ceněná je zejména jeho kartotéka židovských obyvatel Jihlavy a Jihlavska, která mimo jiné dokumentuje všechny jihlavské oběti holocaustu. Je v ní přes třicet tisíc osob.

„Mám databázi Židů, prakticky největší daleko široko. Je tam přes třicet tisíc osob, které prošly Jihlavou a Jihlavskem. Mám kontakty, volají Židé, jestli bych jim nedoplnil rodokmen....“

Pan Vilímek se zajímá o židovský hřbitov v Jihlavě, kde jsou pohřbeni rodiče Gustava Mahlera, ale i dalších významných židovských osobností. Dvěma Mahlerovým dětem nechal udělat pomník, a připravuje další pro čtyři Mahlerovy děti. Dodnes napsal pět dílů knihy *I domy umírají vstojе* a pracuje na šestém. Vydal publikaci *Židovští studenti latinského a německého gymnázia v Jihlavě* a do tisku připravuje *Historii židovského hřbitova v Jihlavě*.

publikace pana Ladislava Vilímka

Děti pana Vilímka, syn Michal, narozen 1963, a dcera Dita, narozena 1970, obě perfektně hovoří anglicky. Syn se dokonce podílel na vydání anglicko-českého slovníku vulgarizmů. Dcera žije se dvěma dětmi v Kalifornii, v San Diegu, v krásném, na tamní

poměry starodávném jednopatrovém domě z roku 1910. Ze San Diega má pan Vilímek velmi zajímavé zážitky.

„Tam bylo úžasný to, že Američani, americká babka, dědouš nebo děčka byli v okně a začali nás zdravit. Mě tady nepozdraví nikdo ve vsi z těch, co se nastěhovali. Jakoby jsme vůbec nebyli. A oni nás tam zdravili a ještě se chtěli bavit.“

Rozdíly v mezilidském chování mezi Čechy a Američany jsou velké, jsou poznamenány čtyřicetiletou izolací za železnou oponou a poměry uvnitř. Stále je v naší povaze zakořeněná podrážděnost, negativismus, pokrytectví a závist. Lidé se v Americe chovají nenuceně, sedají si k sobě v restauracích i na plážích, u nás si sedají od sebe. Na návštěvě u jedné židovské rodiny, otec univerzitní profesor, matka učitelka hry na klavír, zažil pan Vilímek velmi otevřené a přátelské chování všech členů. Tato rodina byla báječná.

„Přišla jejich dcera, teď viděla návštěvu, a říkala, já vám něco zahraju. Byla virtuoskou na housle. Sedla na zem, vzala si housle, nahnula se, pustila nějakou skladbu a já vám tu skladbu doplním těmi houslemi. Teď tam začala hrát. Já jsem jenom koukal, kdybych přišel k nějakým lidem, jestli by se vůbec tak chovali všichni? Oni mě vůbec neznali, nevěděli, o koho jde.“

Nepříliš lichotivé hodnocení obdrželi od Vilímků američtí padesátníci a starší. Při chůzi šoupou nohama, protože jsou zvyklí jezdit v autech. Zkrátka, s fyzičkou mají potíže. Ale snaží se, běhají staří i mladí, a nestydí se. Vnuk pana Vilímka, Killian, byl v Izraeli, studoval judaistiku a hebrejštinu. Byl tam na archeologickém průzkumu a moc se mu tam líbilo.

V roce 2012 Židovská obec v Brně udělila panu Vilímkovi pamětní medaili Barucha Jakoba Placzka a Richarda Federa za jeho dlouholeté úsilí o zachování památky židovských občanů města Jihlavy a okolí zavražděných nacisty v období šoa. V roce 2017 pan Vilímek obdržel nejvyšší ocenění kraje Vysočina, Kamennou medaili, za neúnavnou propagaci historie Jihlavy a regionu a zejména za zmapování osudů Židů na Jihlavsku.

nejvyšší ocenění Kraje Vysočina

V současnosti pan Ladislav Vilímek stále tvoří, pracuje na člancích a historických knihách. Tvůrčí činnost je jeho velikou vášní a chystá se tak prožít celý zbytek života.

Jak sám říká: „*Život je krásnej. Jsem životní optimista a mám ze života obrovskou radost.*“

Pravda a láska zvítězila nad lží a nenávistí. Osudová láska panu Vilímkovi přinesla do života světlo, štěstí a radost z naplněných chvil po boku milované ženy.

maturitní foto Ladislava a Milady Vilímkových z r. 1958

svatba Ladislava a Milady Vilímkových v Telči 1962